

**Homenatge a
Josep Pau Jàvega i Bulló**

Neus Jàvega Bernad

Notes biogràfies de Josep-Pau Jàvega Bulló

Neus Jàvega Bernad

«...I anar-se curtint
i veure-les passar
i veure-les venir
i viure més lent
i disfrutar la gent»
(De Bosc-Pau Vallvé).

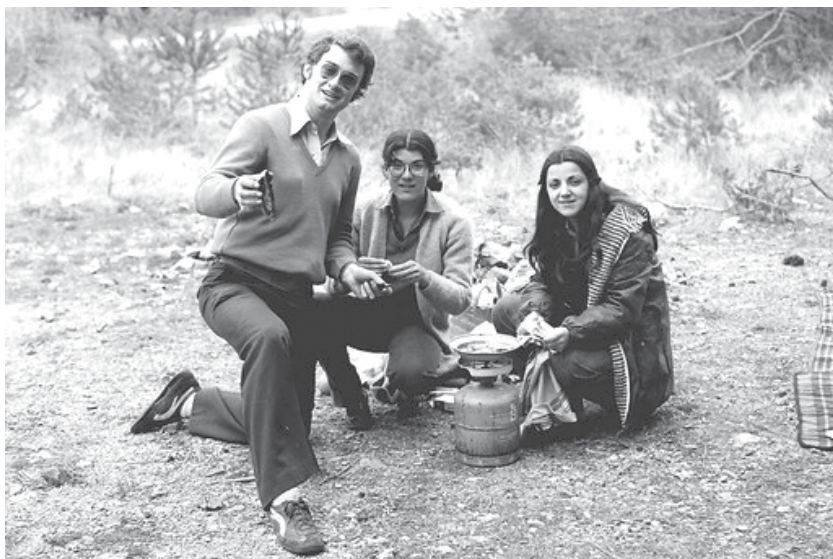
Quan des del Centre d'Estudis de la Conca de Barberà em van comunicar que havia d'escriure unes pàgines sobre la teva trajectòria vital vaig pensar que no podia ser gaire difícil i vaig acceptar amb molta promptitud. Primer volia fer una biografia seria, d'aquestes tipus enciclopèdia, però no sóc cap experta en biografies i encara menys podia dirigir-me a tu com si fossis algú estrany i distant, així que si em disculpeu, intentaré parlar sobre el munt de coses que han format part de la teva vida des de la tendresa i la calidesa d'una filla vers el seu pare, i és que no sé fer-ho de cap altra manera, així que permeteu-me aquesta llicència literària.

Pare, *Papili* com et dic jo, vas néixer un 24 de setembre de 1957 a la clínica Montserrat de Montblanc. Els teus pares foren els Josep M. Jàvega Roselló i la Mercè Bulló Ribé. La casualitat volgué que naixessis el mateix dia que l'àvia, per la Mare de Déu de la Mercè, i el mateix dia que els teus pares es van casar, així que a casa sempre fèiem festa grossa en aquesta diada. després de dos anys naixia el teu germà, el Joan, (vuit d'agost de 1959), sempre recordaries el seu bateig perquè vas menjar xocolata de valent! Amb ell forjaríeu una gran complicitat que us portaria a fer moltes coses plegats, jugant de petits i a ser còmplices de més grans i és que fins que et vas casar compartireu habitació. Fins als sis anys vas anar al col·legi de les Monges Vedrunes, més tard continuaries els estudis bàsics fins als

Família Jàvega-Bulló

divuit anys al col·legi de la Mercè de Montblanc. El deu de maig de 1964 vas fer la Primera Comunió a Santa Maria de Montblanc, a les nou del matí. Durant l'etapa de la infantesa t'agradava llegir el *Cavall Fort* i el *Tretzevents* que l'avi col·leccionava des del primer número. La predilecció per la lectura t'acompanyarà fins avui. Amb els amics de la infantesa faràs teatre, jugaràs sobre les basses gelades, a futbol,... i els recordaràs sempre. Vas ser minyó escolta i d'aquesta etapa vas aprendre a estimar la natura, fet que t'uniria molt amb el teu pare, que era un gran amant de les muntanyes de casa nostra, que coneixeries profundament. Durant l'etapa d'escoltisme amb Mossèn Albert Palacín aprendries a tocar la flauta i a llegir i escriure en català,

Fent un pícnic. Josep P. Jàvega, Teresa Bernad i Anna València

Josep P. Jàvega i Neus Jàvega

traient-se el 1973 el Certificat d'Aptitud en Llengua Catalana. La música formaria part de la teva vida des de bon començament, primer amb el Maties Amorós faries fins a primer de piano i cant, més tard aprendries de forma autodidacta a tocar la guitarra i sempre t'agradaria cantar.

El 1968 vas introduir-te com a flautista al Ball de Bastons de Montblanc i és que el Ramon Sanahuja, que era el teu padrí de bateig, en buscava un i tu, t'hi vas apuntar de seguida. De 1978 a 1996 series cap de colla del Ball de Bastons, juntament amb el teu amic de sempre, el Joan-Serafí Serra. Etapa que t'ompliria i que recordes amb gran orgull i estimació. Series el primer Carnestoltes de després del franquisme a Montblanc i participaries als Pastorets durant molts anys, interpretant personatges diversos com el Jeremies, el Getsè, Sant Josep i també d'apuntador i tot el que convingués.

Entre 1973-1976 crearíeu juntament amb l'Ismael Porta, el Joan-Serafí Serra, el Joan Jàvega i el Joan M. Viñas, el grup *Els Ganyots* que era una espècie de grup teatral que actuava al Centre Parroquial mentre es feien les projeccions amb una màquina de 16 mm per a nens. *Els Ganyots* fèieu sortejos, cançons, etc. per distreure als nens. A partir dels *Ganyots* coneixeries a Mossèn Armand Puig i formaries part del grup parroquial que el Mossèn creà a Sant Miquel. El vincle amb la parròquia sempre el tindràs molt present i entre 1972-2006 seràs portador del Misteri de La Pietat, el Divendres Sant. Recordes amb especial il·lusió com juntament amb el Joan-Serafí i el Ramon Bonastre, recuperariéu el Misteri, amb l'ajuda artística d'Ismael Porta i li posariéu flors engalanant-la com ho feien per terres aragoneses, per influència de la mare. També, des de 1968 fins el 2006 faries el Viacrucis el dia de Rams i el Divendres Sant. El vint d'agost de 1972, faràs el cim de l'Aneto per primera vegada i el 1975 hi tornaràs, guardant-ne sempre un record especial. El 1974 coneixes a la mare, la Teresa Bernad Garralaga, al *guateque* que teníeu amb els amics a les golfes de la casa on vivim, anomenat *Mans Brutes*.

Entre 1970-1975 juntament amb Joan-Serafí Serra sereu corresponsals a Montblanc del setmanari *Juventut* de Valls i de Ràdio Tarragona. El quatre de juliol de 1978 ingresses al *Centro de Instrucción de Reclutamiento de Sant Climent Sescebes* (Empordà) al barracó número 6 de la desena Companyia del III Batalló del 1r Regiment. Jures bandera el dia deu de setembre de 1978, però tens el cap a

Montblanc, on es celebrava el primer Crit de Germanor del Ball de Bastons. Posteriorment, et traslladaran a Tarragona com a secretari del jutge militar, on acabaràs el servei militar, durant deu mesos.

El 1977 començaves la Llicenciatura de Ciències Químiques a la Universitat de Barcelona, (delegació de Tarragona). Fundaries les seccions d'hoquei i de patinatge del Casal Montblanquí. Series entrenador del primer sense tenir-ne gran idea, ensenyant el que bonament podries amb un llibre a la mà. El 29 d'agost de 1981 et casaries a Santa Maria de Montblanc, amb la mare. Un any més tard, el vint de juny de 1982 naixeria jo, sense avisar, una mica abans del que teníeu previst i et privaria d'anar al primer campionat de patinatge artístic de Montblanc, després et sortiria feina a La Marchon Española SA, a Alcover i decidirieu deixar aparcada la carrera de química.

Durant els anys 1983-1987 participes activament a *Ràdio Montblanc* on hi faràs tres programes de ràdio: un programa en solitari que es deia «Clàssics a mitja tarda» que anava sobre música clàssica; un altre programa de sis a vuit de la tarda que es deia *Olla Barrejada* amb la Maribel Espejo, destinat als nens i per acabar un programa amb l'avi en el que explicàveu coses d'història. Entre 1985-1989 faràs catequesi i amb la Mireia Ayats i l'Aida Espelt formaràs un grup musical que tocava durant les misses a Sant Miquel. Recordes com vàreu demanar a les botigues que us donessin quelcom per omplir una cistella per fer un sorteig per treure diners per comprar un orgue per Sant Miquel i ho vareu aconseguir. El 1985 reprendràs la carrera de química a través de la Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED). L'Avi t'acompanyarà primer a Tortosa a fer els exàmens i després serem la mare i jo qui et donarem suport a Cervera. Sempre recordarem com sabíem com t'havia anat l'examen per com baixaves les escales. Acabaràs la carrera al 1992 amb l'especialització amb Química-Física, i Matrícula d'Honor amb Química Nuclear. La teva forma de ser, perseverant i constant, farà que ho aconseguieixis sacrificant moltes hores. El 1987 deixes La Marchon per anar a treballar a la Revlon España SA, al Pla de Santa Maria, on series president de les CC. OO. (1988-1991). L'octubre de 1991 entres a Frapè Behr SA amb l'encàrrec de muntar un laboratori. Ho faràs de sobres i acabaràs sent cap de laboratori de Montblanc I, II i III. Essent, també, referent del Dr. Mathies Pfitzer a Stuttgart, pel desenvolupament dels Assaigs de Corrosions. La química serà sempre una de les teves grans passions i el laboratori una de les coses de les que més orgullós et sentiràs.

Al laboratori de Frape Behr, S.A. a Montblanc

El 22 d'octubre de 1989 mor l'avi, després d'una llarga malaltia. El trobaràs a faltar moltíssim, però em transmetràs tots aquells valors i estimacions que ell et va donar, mantenint-lo viu en el record. Aquest mateix any t'operen d'una apendicitis perforada.

Des de 1989 fins a l'actualitat i seguint amb la gran afició que tenia l'avi per la meteorologia, facilitaràs les dades del temps a la Agència estatal de Meteorologia de Madrid i a la xarxa d'observadors meteorològics de la Generalitat de Catalunya. El 1992 crearàs amb el Serafí Serra i el teu germà Joan, el grup de teatre *Estrams*, que naixerà de l'estimació que tens a Montblanc i la Conca de Barberà. Arran dels *Estrams* naixerà la quimera, que es farà realitat, de reconstruir l'ermita de Sant Joan. Sota el lema: «Aquest any tornarem a Sant Joan!» aconseguireu crear un grup prou rellevant de persones per emprendre aquesta tasca que acabarà desembocant en la creació de *l'Associació dels Ermitans de Sant Joan de la Muntanya*, recuperant

l'ermita de forma estable i definitiva. El 1992 fundes la Coral *Flor de Lis* de Montblanc d'on en seràs President fins al 1995, ressorgint la cantada de Caramelles. El 1996 graves el disc «Nostre Montblanc», junt amb Josep M. Amorós i Tomàs Sanahuja, per les Festes de la Serra del 700 aniversari de l'arribada de la Mare de Déu de la Serra a Montblanc. El set de gener de 2006 tens un infart de miocardi agut que fa que la teva vida canviï completament obligant-te a deixar la feina de forma definitiva i a aparcar les activitats que estaves participant. Poc a poc aniràs recuperant les il·lusions i tornaràs a participar en el que la nova situació et permet. Així, seràs secretari del Centre d'Estudis de la Conca de Barberà des de 2009 fins a l'actualitat, amb totes les ganes i dedicació del món.

Des de 2006 també faràs classes de reforç a nens i nenes a les tardes, això t'omplirà enormement. El dinou d'octubre de 2012 em casava amb l'Igor Jané Guasch i em portaves del braç orgullós a la Font de l'Oca, ens cantaves «Camins», de Sopa de Cabra. El set de juliol de 2016 naixerà la Valentina, la teva primera néta i la faceta d'avi t'omplirà en tots els sentits. Seràs i ets un avi exemplar, d'aquells que expliquen contes de princeses i dracs encantats, que canten cançons, que van a veure ballar els gegants L'u de febrer de 2018 naixerà l'Arlet, la teva segona néta. I elles seran el teu motor quan un cop més la vida t'ha posat a prova al ser-te diagnosticat el tres de novembre de 2016 un càncer d'esòfag. El disset de novembre de 2017 de sobte moria l'àvia, sense esperar-nos-ho, però havent pogut tenir-la present durant molts anys.

Has estat soci del Casal Montblanquí, d'Òmnium Cultural, de l'Associació Contra el Càncer, de la Universitat de Barcelona, de La Creu Roja, de l'Associació Medieval de la Llegenda de Sant Jordi, dels Amics de la Vall d'Hebron, dels Amics de Montserrat, etc. Entre les teves aficions destaca la música, creant una biblioteca particular de més de tres mil volums. Una de les teves grans passions ha estat viatjar i conèixer món, sempre que has pogut no has perdut l'oportunitat de fer-ho. Les excursions per la muntanya han estat també una de les altres coses que més t'han agradat. Encara avui, amb algunes de les limitacions que el cor et dona, continues fent-ho quan pots. Ets padrí de bateig de molta gent i sempre has complert amb les obligacions que això comporta. Has escrit articles a les revistes *Espitllera*, *El*

Josep P. Jàvega (dret a la dreta), co-cap de colla del *Ball de Bastons de Montblanc*

Estrams de Sant Joan de la Muntanya. Josep P. Jàvega, Joan Jàvega i Joan Serafí Serra

Foradot dedicant una secció als carrers de Montblanc i al temps titulada *Meteomont* i a l'*Aplec de Treballs*, del CECB. Has rebut molts premis, i potser s'allargaria massa tot això si els anomenés tots, tots els tens penjats al teu despatx de casa.

Una biografia és un relat d'una vida, en aquest cas, encara continua. El càncer està present en el nostre dia a dia, però ens has ensenyat a conviure amb ell i a ser forts i valents. És cert que les biografies literàries no contempen sentiments, però com he dit al principi m'he permès la llibertat de trencar els protocols i no puc acabar sense dir que ets un pare molt especial, que m'ha sabut donar els valors necessaris per omplir la motxilla que porto per afrontar la vida, que sempre has estat al meu costat i que t'estimo i t'estimem fins la lluna i tornar. Suposo que recordes quan de petita m'explicaves el conte del descobridor de Troia Henrich Schliemann:

Potser mai descobrirem una Troia però mai deixarem de somniar!

...i què importa si ningú ho entèn?
 Que les mateixes pors que ens ceguen
 són finestres plenes de llum.
 I alço el vol, marxo lluny,
 i què importa si ningú ho entèn?
 El que es pugui dir de mi...
 el que pensarà la gent...
 Vull anar guanyant la vida
 sense anar perdent el temps.
 (Serem Ocells - Oques Grasses).

Bibliografia

- (2008): «Tot passejant pels carrers de Montblanc», *El Foradot* (Montblanc), 46, gener-febrer, p. 5-7.
- (2008): «Carrer de l'Abat Madolell», *El Foradot* (Montblanc), 47, març-abril, p. 11-12.
- (2008): «Carrer Alenyà», *El Foradot* (Montblanc), 48, maig-juny, p. 12-13.
- (2008): «Carrer Aguiló», *El Foradot* (Montblanc), juliol-agost, 49, p. 10-12.
- (2008): «Baluard de Santa Anna», *El Foradot* (Montblanc), setembre-octubre, 50, p. 9-10.